

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА

В РАМКИТЕ НА МАНДАТА НА СЛУЖЕБНОТО ПРАВИТЕЛСТВО

(13 март – 28 май 2013 г.)

Съдържание	Стр.
<u>ПРИОРИТЕТИ/ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ</u>	
Участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и осигуряване на достъп до навременна, целенасочена и надеждна информация <i>Предприети мерки и постигнат резултат</i>	3
Повишаване на ефективността на управлението и интегриране на политиките за околната среда и климат за устойчив растеж <i>Предприети мерки и постигнат резултат</i>	5
Ефективно прилагане на законодателството в околната среда <i>Предприети мерки и постигнат резултат</i>	7
Изпълнение на задължения към Европейската комисия <i>Предприети мерки и постигнат резултат</i>	11
<i>Очакван ефект от предприетите мерки</i>	12

Участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и осигуряване на достъп до навременна, целенасочена и надеждна информация

Предприети мерки и постигнат резултат

Създаване и организиране на работата на Обществен съвет към ведомството за решаване на въпроси в областта на опазване на околната среда

Създаден е Обществен съвет към министъра на околната среда и водите. Първото редовно заседание се проведе на 27.03.2013 г. за представяне и обсъждане на устройството и дейността на съвета. Проведени са и две редовни заседания с теми „Подобряване на достъпа до информация и взаимодействието между засегнатите групи по проблемите на околната среда“ и „Разработка на Харта за развитие на устойчив туризъм в България“. В заседанията участваха представители на неправителствения сектор, различни браншови организации, на академичните/научни среди, държавните институции и др., в зависимост от тематиката на всяко заседание. Обсъдени/приети са правилата за устройството и дейността на Обществения съвет. Започна процеса на разработване на Харта за развитие на устойчив туризъм в България. Препоръките на природозащитните организации, вкл. огласените чрез медиите, бяха обстойно проучени в специализираните администрации на МОСВ и се изготви анализ за реално осъществимите стъпки, които министерството може да изпълни в рамките на служебния мандат, с развитието им в перспектива. Заседанията се излъчваха онлайн на електронната страница на МОСВ, с което се осигури максимална откритост пред обществото.

Стартираха дейности, свързани с определяне на състав на Обществен съвет по климата - изпратени са писма до неправителствени организации, браншови организации, заинтересовани ведомства и др. за определяне на участници и се извършва координационна работа по създаването на Обществения съвет. Той ще бъде форум, на който ще се обсъждат позициите на страната по важни европейски и международни въпроси.

Организиране предоставянето на пълна информация за дейността на ведомството в достъпен формат в съответствие с критериите на Програма Достъп до информация (ПДИ).

- Гражданските структури, бизнеса и медиите бяха въведени в обмена на информация в интернет чрез канали на министерството в социалните мрежи Twitter, You Tube и Facebook. Нивата на сайта на МОСВ бяха актуализирани за по-ефективен диалог с гражданите. В отговор на обществените очаквания, бяха публикувани документи, за които е заявен силен граждански интерес (изпълнението на бюджета на МОСВ, концесионния договор за ски зоната в Банско и др.)
- С цел насочване към конструктивност на участието на неправителствените организации и академичните среди, бяха променени правилниците на Висшия експертен екологичен съвет и специализираните експертни съвети към министъра на околната среда и водите.
- Проведен е Ден на отворените врати в МОСВ, чийто отзвук е с най-благоприятни резултати сред младежката и студентската аудитория.
- Предоставени са чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) над 3 млн. лева за финансиране на проекти на общини, училища и детски градини в рамките на кампанията „За чиста околна среда“, като обществеността се информира за изпълнението на проектите и се следи отзвука от кампанията на национално ниво - проектите, изготвени от общините, предвиждат почистване на определени участъци, тяхното озеленяване и създаване на зони за отдих и като цяло естетизиране и подобряване на

жизнената среда в населеното място, а тези на детските градини, училища и неправителствени организации са предимно за създаване на спортни площадки, кътове за игра и спорт, обзавеждането им с подходящи съоръжения. Изпълняват се 372 проекта, по които бяха разплатени, авансово през отчетния период, средства в размер на 1,500 млн. лв.

- Министерството се включи активно, вкл. като водещ партньор в кампанията на БТВ „Да изчистим България за един ден“.
- Обявен е традиционния конкурс на МОСВ за деца и юноши за рисунка, разказ и предмет, изработен от рециклирани материали, за 2013 г., в рамките на кампанията „Обичам природата – и аз участвам“.
- Издаден е третия том от поредицата „Зелени разкази“, която се доказва като успешен начин за привличане на вниманието на обществеността към екологичната тема чрез авторски произведения на съвременни български писатели.
- Стартира Национална кампания „Зелена България“, която предвижда връчване на благодарствени призове за най-зелен бизнес, най-активна община с проекти по Оперативната програма, най-зелен град. Обявен е конкурса за най-зелен бизнес, като призовете ще бъдат връчени на 5 юни – Световния ден на околната среда - кампанията включва следните инициативи: „Пести водата!“, съвместно с радиата ФМ+, Фреш и Стар ФМ; Национален детски конкурс на тема „Пести водата!“ и „Изхвърляй разделно“; „Зелена идея в училище“, съвместно с радиата N-JOY, Z-Rock, Melody, bTV Radio, Jazz FM и Classic FM; „Всеки ден вдигай по един боклук, който не си направил ти“; награждаване на най-добрите анимационни филми с екологична насоченост, включени в Международния фестивал за анимационен филм „Златен Кукер“ и Фестивал на благодарните птички.
- Продължи кампанията „Зелена идея“, която чрез участието на медиите провокира идеи за опазването на околната среда - по забавен и приятен начин да събере на едно място идеи за опазването на околната среда и да насочи вниманието към уникалните места в българската природа.
- МОСВ се присъедини, като партньор, към Националната кампания „Бъди отговорен. е–рециклирай“, инициатирана от министъра за развитие на електронно правителство.
- Осигурен е директен достъп на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити (ВРБК) към МОСВ и ПУДООС до документооборотната система на МОСВ, което позволява бърз обмен на електронни копия на работни и/или официални документи между МОСВ (Централно управление) и ВРБК, и ПУДООС.
  - Осигурен е публичен достъп до две нови електронни услуги: уеб приложение за автоматизирана онлайн регистрация в Информационната система за лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (МРО), с което отпада необходимостта от подаване на заявления за регистрация и промяна на хартиен носител, като по този начин се намалява административната тежест върху задължените лица по наредбите за МРО; ГИС модул към Информационната система за разрешителни и мониторинг при управлението на водите, с което се постига една от основните цели на Рамковата директива за водите – внедряване на инструмент за интегрирано управление на водите. Повишена е прозрачността по отношение на дейностите на институциите във връзка с разрешителните във водния сектор.
- Одобрен е с Решение на МС „Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България през 2011 г.“, който е представен от министъра на околната среда и водите и изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда на проведена пресконференция - изведени бяха проблемните области, добрите тенденции в доклада, както и очертани приоритетни посоки, към които да се насочат усилията в националните и местните политики за околна среда.

Повишаване на ефективността на управлението и интегриране на политиките за околната среда и климат за устойчив растеж

Предприети мерки и постигнат резултат

Завършване на междинна фаза в процеса на изготвяне на първи проект на Споразумение за партньорство, за пълно отразяване на политиките за околна среда и климат

На 10 април 2013 г. е представена позицията на МОСВ по проекта на Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от европейските структурни инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. Първият вариант на документа е изпратен на Европейската комисия на 15 април 2013 г. за целите на провежданите технически консултации.

Изготвяне и съгласуване на окончателен вариант на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.” (ОПОС) за изпращане в ЕК

МОСВ внесе и Министерският съвет одобри Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата. С цел проследяване на прилагането на Насоките е проведена среща с участието на Управляващите органи на Оперативните програми, Централното координационно звено в Министерския съвет, Националното сдружение на общините в България, неправителствените организации и бизнеса. Управляващият орган на ОПОС взе участие в първия цикъл на информационната кампания „Новият програмен период 2014-2020” в партньорство с 28 областни информационни центрове. Проведена е среща с Европейската комисия за обсъждане на предварителните условия (задължителни за гарантиране финансирането от Структурните и Кохезионния фонд през следващия програмен период), за които МОСВ е посочено като отговорна институция.

Ускоряване на обявяването и провеждането, и опростяване на процедурите за сключване на договори и разплащане по проекти

ОПОС

- От началото на изпълнението на Програмата до 20 май 2013 г. са договорени 5,382 млрд. лв., или 152,81 % от общия размер на средствата по програмата. Плащанията по вече сключените договори са над 778,747 млн. лева или 22,11 % от общия ресурс на програмата. В изпълнение са 234 проекта на стойност 5,065 млрд. лв. Успешно изпълнени са 130 проекта с усвоени 154,4 млн. лв.
- В периода 13 март – 20 май 2013 г. са изплатени над 112 млн. лв. на бенефициентите (3,2 % от бюджета на програмата), които преминават в реалната икономика. Основната част от финансирането е насочена към изграждане на инфраструктура за доставяне на питейни и пречистване на отпадъчни води и оползотворяване (рециклиране, преработка и компостиране) и депониране на битови отпадъци.
- Приключили са проекти: „Подобряване на ВиК мрежата на град Попово”; „Техническа помощ за подготовка на интегриран инвестиционен проект във водния сектор на гр. Червен бряг”; „Интегриран проект за управление на водите на територията на гр. Борово, община Борово”
- Внесени са проектни предложения за подобряване качеството на въздуха в градовете София, Бургас, Варна, Стара Загора и Плевен. Общините ще получат общо над 390 млн. лв. за тролейбуси (100 бр.), автобуси на биогаз (126 бр.), трамваи (20 бр.) и метровлакове (10 бр.).
- Сключен е договор на стойност 8 млн. лв. по проект „Система за защита на водите на река Дунав от нефтени разливи и контрол върху дейностите по изземване на наноси

отложения” с бенефициент Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на р. Дунав” към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Програма ИСПА/ Кохезионен фонд

- Извършени са плащания по проекти: “Регионален център за управление на отпадъците – гр. Кърджали” на обща стойност 135 589 лв.; “Интегриран проект за водния цикъл на град Варна” на обща стойност 232 220 лв.; за закриване на стари общински сметища към общини на обща стойност 74 564 лв. Усвоени са банкови гаранции по проект “Регионален център за управление на отпадъците – гр. Кърджали” на обща стойност 4 957 671 лв.
- Извършени са дейности по финализиране на договори, както следва: процедурано е финално плащане на изпълнител на пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ) Варна; представен е годишен доклад за проекта в Кърджали; предприети са действия по прехвърляне на активи на ПСОВ Сливен; предприети са действия за финализиране на договори за изпълнение на ВиК Балчик и Супервизия; изготвени са варианти за приключване на договор за ВиК Смолян и финализиране на договор за супервизия на проекта за изграждане на сероочистващи инсталации на блокове 5 и 6 на ТЕЦ Марица Изток 2.
- Осигурени са средства за нов договор за отстраняване на дефекти по ПСОВ Търговище (от Министерство на финансите) и са изготвени тръжни документи за избор на изпълнител за отстраняване на дефекти по ПСОВ Търговище и дефекти по Помпена станция Аспарухово, Варна
- Изготвени са документи за консултантска дейност по затварянето Финансов меморандум „Регионален център за управление на отпадъците - гр. Кърджали”.

ПУДООС и Държавен бюджет

- Осигурени са средства за продължаване изграждането на канализационни и водоснабдителни системи по договори на обща стойност 5 млн. лв.
- В сектор „Отпадъци” са осигурени средства за продължаване на: 2 проекта за реконструкции на депа за твърди битови отпадъци (ТБО) на стойност 7 млн. лв. в региони Смолян, Мадан, Златоград и Неделино; 2 проекта за сепариращи инсталации на стойност 3,3 млн. лв. в Силистра и Харманли.
- Приключи рекултивацията на 1 старо общинско депо за ТБО и продължава рекултивацията на 6 стари общински депа за ТБО, на обща стойност 33 847 хил. лв. с обща рекултивирана площ 663 дка.
- Осигурено е финансиране за 5 проекта за опазване на биоразнообразието и екотуризъм на обща стойност 72 хил. лв. („Подобряване и регламентиране на достъпа до природна забележителност „Деветашка пещера”; „Художествено-документални филми „В ритъма на сезоните“ и „Вода от извора на времето“, част от видеокаталога „Това е България“; Организиране и провеждане на Фестивал на белия щъркел в европейското село на щъркелите Белозем, област Пловдив; провеждане на тематични кампании за „Национална седмица на делфините“ и „Международна нощ на прилепите“).
- Беше взето решение за финансиране, в размер на 45 хил. лв., на научни разработки по теми, свързани с прилагането на политиката на МОСВ („Проучване на възможностите и перспективите за производство и потребление на биогорива от първо, второ и трето поколение за нуждите на транспорта.”, „Проучване на възможностите и перспективите за оползотворяване на биомасата, биоотпадъците и утайки от пречиствателни станции за енергийни цели в България”, „Изготвяне на Национална концепция за преход към „Зелена“ икономика и постигане на устойчив икономически растеж до 2030 г.”)

Ефективно прилагане на законодателството в околната среда **Предприети мерки и постигнат резултат**

Усъвършенстване на съществуващата нормативна уредба, разработване и изпълнение на стратегически документи

- Изготвен е и е в процес на вътрешно съгласуване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите. Измененията са насочени към: засилване ролята на държавата при управлението, координацията и контрола на най-важните водностопански съоръжения; ясно разграничение за собственост, оператори и контрол на язовирите; регулация на всички цени във водния сектор при спазване на принципа - един оператор едни цени; елиминиране на безстопанствеността и въвеждане на изискване всяко съоръжение да има оператор за поддръжка; повишаване информираността на населението и бизнеса и пълна прозрачност за вземаните решения и изразходване на средствата; въвеждане принципите и нормите, за ефективно използване на водите при управлението и потреблението, включително при регулацията на цените във водния сектор и др.
- Прието е от МС Решение за изменение на 26 бр. решения на МС за предоставяне на концесии за добив на минерални води – изключителна държавна собственост, в частта им за валутата за изчисляване на годишното концесионно плащане за 1 м³ минерална вода, с което се упълномощава министъра на околната среда и водите в едномесечен срок да сключи допълнителни споразумения към концесионните договори. С решението се цели осигуряване на предвидимост и точност при бюджетирането на разходите на концесионерите, както и облекчаване на административните тежести върху бизнеса с минерална вода, създаване на по-благоприятна среда за бъдещото му развитие и прозрачност във взаимоотношенията «бизнес-държава».
- Приета е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчните води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точковите източници на замърсяване, с цел облекчаване на фирмите, които извършват дейности по добив на строителни материали от изкуствени водни тела, във връзка с необходимостта от издаване на разрешителни за заустване и съответно пречистване на отпадъчни води.
- С оглед предотвратяване, намаляване и ограничаване в максимална степен на замърсяването на околната среда, в резултат на емисии на опасни вещества при третиране на отпадъци са приети наредби, с които се определят изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации, произвеждащи титанов диоксид и за експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.
- Изготвени са проекти на нормативни актове в сектор „Отпадъци“ на:
  - Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори с цел отстраняването на непълнота в съответствието на разпоредбите с европейското законодателство. С проекта на ПМС се въвежда по-голяма яснота относно системата за разделно събиране на негодни за употреба портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори, която организациите по оползотворяване и лицата с индивидуално изпълнение са задължени да създадат.
  - Наредба за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци с цел въвеждане изискванията на Директиви на Съвета относно депонирането на отпадъци и по отношение на специфичните критерии за съхранение на метален живак, считан за

- отпадък в българското законодателство. В проекта на Наредба са разписани мерките, процедурите и изискванията за предотвратяване или намаляване във възможно най-висока степен на отрицателното въздействие на депата през целия им жизнен цикъл върху околната среда и в частност върху подземните и повърхностните води, почвата и въздуха, както и за ограничаване на парниковия ефект и риска за човешкото здраве, техническите правила и норми за проектиране и изграждане на депата, както и изискванията към съхраняването на метален живак за повече от една година.
- Наредба за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци. С проекта се въвеждат: обезпечения при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране; механизъм за осигуряване на необходимите средства за закриване и рекултивация чрез представяне на банкова гаранция за депата, собственост на производствени предприятия; определени са размерите за периода 2013-2020 г.
  - Наредба за разделно събиране на биоотпадъците и Наредба за третиране на биоотпадъците (наредба за компоста). Наредбите ще въведат интегриран подход при управлението на биоотпадъците, като се вземат предвид водещите принципи за устойчиво развитие, опазване на околната среда и оптимално използване на ресурсите. Прилагането на наредбите ще доведе до осигуряване на необходимия ресурс за изпълнение на целите за рециклиране и отклоняване на биоразградимите отпадъци от депата и увеличаване на инвестициите за изграждане на съоръженията за рециклиране и оползотворяване на биоотпадъците.
  - Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието с цел устойчиво управление на утайките от пречиствателни станции за отпадни води в страната, което ще доведе до предотвратяване на рискове за околната среда и за здравето на хората и осигуряване на ценен ресурс за подобряване качеството на почвите и рекултивиране на нарушените терени.
    - В процес на изготвяне е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини, от междуведомствена работна група (МРГ). Предстои приемането на проекта от МРГ.
    - Продължи разработването на Национална стратегия за опазване и постигане на добро състояние на морската околна среда на Черно море.
  - Подготвени са документи и техническо задание за възлагане на обществена поръчка „Проектиране и изграждане на Център за управление на водите в басейна на река Искър (ЦУВ - БРИ), като част от Национален център за управление на водите в реално време (НЦУВ в РВ)“. Целта е чрез единна система за наблюдение, прогнози и обработване на постъпващата актуална информация да се взимат ефективни решения за управление на водите, особено при възникване на екстремни явления и правилно разпределение на действията между всички участващи в управлението и експлоатацията на хидротехническите съоръжения държавни структури.
  - Разработен е първи вариант на Концепция за Интеграция на политиките за превенция и реакция при бедствия с оглед на климатичните промени, от гледна точка на водите.
    - Активно се извършва координиране на изготвянето на рамков документ „Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени“ - първи етап на подготовка на Националната стратегия за адаптация.

- Продължи изпълнението на мерките от Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух.

Прилагане на регулаторната рамка за опазване на околната среда

- Издадени са 3 заповеди за обявяване и разширение на защитени зони за опазване на дивите птици от мрежата НАТУРА 2000.
- Издадени са 8 заповеди за обявяване на нови и увеличаване на площта на съществуващи защитени територии, с което общата площ на мрежата от защитени територии е нараснала с 2080 дка.
- Издадени са заповеди за обявяване и заличаване на 8 броя вековни дървета.
- Издадени са 57 решения и становища по Оценка за съвместимост на инвестиционни предложения и планове с предмета и целите на защитените зони по НАТУРА 2000.
- Утвърдени са 2 плана за действие за защитени видове птици.
- Издадени са 58 разрешителни и сертификати по Конвенцията за международна търговия със защитени видове от дивата фауна и флора CITES.
- Издадени са 18 разрешителни за изключения от забраните за защитени видове, въведени със Закона за биологичното разнообразие.
- Обявени са първите трансгранични влажни зони в страната. Комплексите от влажни зони по река Дунав „Сребърна – Йезерул Калараш“, „Комплекс Беленски острови – Сухая“ и „Остров Ибиша – Бистрет“ са регистрирани от Секретариата на Рамсарската конвенция за влажните зони като трансгранични влажни зони между България и Румъния.
- МОСВ оказва пълно съдействие на Агенцията по кадастър, в изпълнение на съвместната задача с МРРБ, за изготвяне на специализирана карта на дюните по Черноморското крайбрежие – бяха прегледани 289 морски плажове, от тях за 41 започна допълнителна проверка.
- Предстои приемане на списък със защитени зони в акваторията на Черно море
- Изготвени са 235 бр. становища по постъпили в Министерство на околната среда и водите запитвания, жалби, молби и други в областта на управление на отпадъците и опазване на почвите, включително 79 бр. разрешения за извършване на трансграничен превоз на отпадъци. Издадени са 5 бр. решения във връзка с извършване на дейност като Организация по оползотворяване и индивидуално изпълнение на задълженията. Изготвено е 1 решение относно „край на отпадъка“ по чл. 5, ал. 1 от Закона за управление на отпадъци. Съгласувани са 3 бр. проекти за рекултивация на общински сметища.
- За периода от 13.03.2013г. до 18.05.2013г. са издадени: 1 разрешително за емисии на парникови газове (РЕПГ); 1 решение за изменение на РЕПГ; 22 решения за актуализация на РЕПГ и 2 решения за отмяна на РЕПГ.
- Приети и проверени са верифицираните годишни доклади на 140 оператора, както и на операторите на въздухоплавателни средства, участващи в схемата за търговия с емисии в срок до 31 март 2013 г. Всички оператори, участващи в схемата за търговия с емисии, са с отразени верифицирани емисии за 2012 г. и предадени квоти до 30 април 2013 г. в Националния регистър.
- В резултат от проведени процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), с осигурено обществено участие, са постановени 3 решения по ОВОС за големи инвестиционни предложения от линейната техническа инфраструктура, които са обявени за обекти с национално значение – газопровод Набуко; обход на гр. Кърджали; модернизация на път I-8 Калотина-СОП. В резултат от проведени процедури по екологична

оценка с осигурено обществено участие са постановени 6 становища по екологична оценка за 6-те Регионални плана за развитие.

- Приключи разработването и внедряването на информационна система за управление и поддръжка на публичен регистър на комплексните разрешителни (КР), осигуряващ достъп до разрешителните, решенията за издаване, актуализиране, изменение, отмяна или отказ, както и до актуалната техническа оценка.
- За периода от 13.03.2013 г. до 18.05.2013 г. са издадени: 5 решения за издаване на КР; 3 решения за изменение на КР; 9 решения за актуализация на КР; 2 решения за отмяна на КР; 1 решение за прекратяване на процедура.
- Изготвени са: 1 проект на разрешително и 1 решение по заявления от оператори за издаване на разрешително по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за изграждане и и/или експлоатация на предприятия с висок рисков потенциал при работа с определени опасни вещества.
- Изготвени са 10 бр. регистрационни доклади за оценка на екотоксикологичните характеристики и съдбата и поведението в околната среда на продукти за растителна защита и съдържащите се в тях активни вещества.
- Предоставени са насоки на индустрията за изпълнение на задълженията по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

Извършване на ефективна, прозрачна и отговорна контролна дейност

- През отчетния период от експертите на 16-те регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) са извършени 3 438 проверки на 3 158 обекта. За отстраняване на констатирани нарушения са дадени 1 548 предписания. Съставени са 212 бр. акта, от които 10 бр. акта са за констатирани неизпълнения на дадени предписания. Издадени са 160 бр. наказателни постановления (НП) на обща стойност 447 150 лв. За констатирано увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на емисионните норми и ограничения са наложени 39 бр. санкции. Постъпилите суми по наложени санкции, в т.ч. и за предходни месеци са около 1 млн. лева. Данните са публично достъпни на интернет страницата на министерството.
- Приети и обработени са 55 бр. сигнала, получени от граждани и организации на „Зеления телефон“ и по електронната поща на МОСВ – предприетите са действия за отстраняване на констатираните нарушения на законодателството в областта на опазването на околната среда са публикувани на интернет страницата на министерството.
- Предоставени са насоки на Агенция Митници относно сътрудничеството между контролните органи по Регламент REACH и митническите власти, при осъществяването на контрол по изпълнението на Регламента.

Изпълнение на задължения към Европейската комисия
Предприети мерки и постигнат резултат

- През месец април 2013 г. Европейската комисия взе решение за закриване на наказателната процедура срещу страната ни, свързана с територията на Национален парк Пирин. Предмет на процедурата са два обекта в ски зона Банско (изграждането на четириседалков лифт в местността „Чалин валог“ и изграждането на инженерно съоръжение за преминаването на ски писта „Чалин валог“), реализирани през 2007 г. Със закриването на процедурата отпадна опасността България да бъде осъдена да заплаща финансови санкции.
- Изготвен е отговор до ЕК на допълнително официално уведомително писмо (по открита процедура по нарушение № 2010/2109) относно прилагането на Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година за качество на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа и по-специално относно пределно допустимите стойности на фини прахови частици (ФПЧ10), съдържащи се в атмосферния въздух.
- Изготвени и представени са: годишен доклад до Секретариата по озона във връзка с чл.7 на Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой; информационен доклад (IIR) към инвентаризацията на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух за 2011 г. - до секретариата на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния; доклад до ЕК съгласно Приложение VIII, т.В на Директива 2001/80/ЕО за отработените часове на големите горивни инсталации, които ползват дерогация съгласно чл.4(4) от Директивата; първи доклад на Република България за опита, придобит за пет годишен период на прилагане на Директивата за екологичната отговорност по отношение на предотвратяване и отстраняване на екологични щети до ЕК
  - Извършва се текущ анализ на месечните доклади от автоматичните системи за собствени непрекъснати измервания на големите горивни инсталации с оглед изготвяне на информация до ЕК за общите емисии на вредни вещества от големите горивни инсталации в страната през първото полугодие на 2013 г. – в изпълнение на поет ангажимент от България във връзка с Мотивирано становище за неизпълнение на задълженията, съгласно приложение VI към Протокола относно условията и договореностите за приемането на Република България и на Румъния в Европейския съюз по отношение на междинните годишни тавани за емисии за серен диоксид, азотни оксиди и прах.
  - Във връзка с координиране на докладването и изпълнението на международните задължения на Република България по РКООНИК и по Протокола от Киото: е докладвана националната инвентаризация на парникови газове за 2011 г. до Европейската агенция по околна среда и Секретариата на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата; е изготвено техническо задание и цялостна документация, във връзка с възлагане съставянето на Шестото национално съобщение по изменение на климата на България.
  - Извършена е подготовка и координация на участието на страната в международните преговори по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) съгласувано с Министерството на външните работи - постигнат напредък относно подписване на ново глобално споразумение по изменение на климата през 2015 г., което да влезе в сила от 2020 г. и повишаване нивото на амбиция на поетите ангажименти за намаляване на емисиите през втория период на действие на Протокола от Киото.

- Реализирано е участие на страната в Европейската схема за търговия с емисии през следващия период (2013 – 2020 г.), с цел успешно прилагане на европейската законодателна рамка. През 2013 г. продължи провеждането на нови търгове, като в отчетния период приходите до 20 май 2013 г. са близо 20 000 000 евро (получените средства могат да се използват за дейности за намаляване на емисиите на парникови газове и за намаляване на социалните последици от увеличаване на цената на електроенергията). Осигурена е тръжна продажба на излишъка от квоти за емисии на парникови газове от резерва за избягване на ефекта на двойно отчитане по проекти „Съвместно изпълнение“ чрез Европейската енергийна борса (търг проведен на 24.04.2013 г. с генерирана сума - 388 700 евро), с което са оползотворени максимално отпуснатите на държавата квоти през Втория период на Европейската схема за търговия с емисии, които иначе трябваше да бъдат анулирани след 30 април 2013 г. Част от средствата могат да се използват за компенсация на проекти „Съвместно изпълнение“, на които поради ограниченията от европейското законодателство не можаха да бъдат зачислени квоти за месец декември 2012 г.
- Подписана е съвместна декларация между министрите по околна среда на държавите от Вишеградската четворка, Румъния и България относно въпросите по изменение на климата, замърсяването на въздуха, 7-та Програма за действия в областта на околната среда и текущото изменение на Директивата за ОВОС.
- Подписан е Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на опазването на околната среда между Министерството на околната среда и водите на Република България и Министерството на околната среда на Република Корея, с който се установява рамка за сътрудничество между двете ведомства.

Очакван ефект от предприетите мерки

- ✓ *Осигуряване на участие на обществеността в процеса на вземане на решения в областта на околната среда на базата на активен диалог и при следване на принципите на прозрачност, публичност и отчетност на управлението.*
- ✓ *Разширяване на достъпа и прозрачност за гражданите, НПО и бизнеса до информация за околната среда и повишаване на екологичната култура и формиране на съзнателно отношение към околната среда.*
- ✓ *Постигане на съгласуваност на изпълнението на мерките по всички оперативни програми с политиката по околна среда и политиката по изменение на климата, като се гарантира прилагането на единен, систематичен и координиран подход, осигуряващ демаркация и синергия между отделните финансови инструменти.*
- ✓ *Осигуряване на финансиране на дейности по опазване на околната среда със средства от фондовете на ЕС през новия програмен период 2014-2020 г. с цел подобряване, запазване и възстановяване на естествената околна среда и развитието на екологичната инфраструктура, като основни фактори за подобряване на качеството на живот на населението и устойчив икономически растеж.*
- ✓ *Намаляване на замърсяването на водните тела от непречистени битови отпадъчни води от населените места и от производствени отпадъчни води за постигане на добро състояние на повърхностните и подземните води на територията на страната до 2015 г.*

- ✓ *Постигане на интегрирано управление на водите, чрез въвеждане на оптимален модел по отношение на собствеността и управлението на водната инфраструктура и възможностите за финансиране и усъвършенстване на институционалната рамка.*
- ✓ *Икономическо регулиране и ценова политика в сектор „Води“, съобразени с принципите „замърсителят плаща“, възстановяване на разходите за водни услуги и осигуряване на адекватен принос на различните водоползватели към възстановяването на разходите.*
- ✓ *Опазване и рационално използване на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води, използвани за лечение, профилактика, питейно-битови цели, бутилиране, хигиенни цели, спорт и отдих.*
- ✓ *Защита, съхранение и подобряване на морската околна среда на Черно море, за предотвратяване на нейното влошаване, както и за възстановяване на неблагоприятно засегнатите черноморски екосистеми.*
- ✓ *Предотвратяване и намаляване на неблагоприятните последици от наводненията върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност.*
- ✓ *Изграждане на цялостна инфраструктура за третиране на отпадъци в страната и разработване на нормативна рамка, с което се постига ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху здравето на хората и предотвратяване на редица екологични проблеми, чрез предотвратяване образуването на отпадъци, увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на натиска върху околната среда, в следствие на прекомерна експлоатация на природните ресурси.*
- ✓ *Въвеждане на нормативна уредба, с оглед предотвратяване, намаляване и/или ограничаване в максимално възможна степен на замърсяването на околната среда и намаляване на рисковете за човешкото здраве.*
- ✓ *Съхраняване и рационално използване на природните ресурси, посредством увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени биоотпадъци.*
- ✓ *Устойчиво управление на утайките от пречиствателни станции за отпадни води в страната, което ще доведе до предотвратяване на рискове за околната среда и за здравето на хората и осигуряване на ценен ресурс за подобряване качеството на почвите и рекултивирание на нарушените терени.*
- ✓ *Продължаване подобряването на работата на организациите по оползотворяване на отпадъци и на лицата, изпълняващи индивидуално задълженията си с цел максимално да се разшири обществената полза от системите за разделно събиране.*
- ✓ *Намаляване на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от контролираните обекти и дейности, източници на емисии.*
- ✓ *Изпълнение на международните задължения на България към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото.*
- ✓ *Успешно участие на страната в европейската и международната търговия с емисии на парникови газове и генериране на приходи от продажбата на свободни емисии.*
- ✓ *Изграждане на Националната мрежа от защитени територии и защитени зони с цел обезпечаване на териториална защита, съхранение, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичен материал.*
- ✓ *Упражнен контрол, относно въздействието на инвестиционни предложение и планове върху защитените зони от НАТУРА 2000.*
- ✓ *Упражнен контрол върху търговията със застрашени видове и улавянето и убиването на защитени видове, съгласно ангажиментите на страна по Конвенцията за международна търговия със защитени видове от дивата фауна и флора CITES.*
- ✓ *Подобряване на административния капацитет на структурите на МОСВ по отношение на процедурите по ОВОС и ЕО, с цел осигуряване изпълнението на предварителните*

условности, задължителни за гарантиране финансирането от Структурните и Кохезионния фонд през следващия програмен период.

- ✓ *Повишаване на отговорността на икономическите оператори за безопасната употреба на химикалите, осигуряване на данни за свойствата им и оценка на тяхната безопасност, с цел предоставяне на адекватна информация по веригата на доставки за безопасна употреба и контрол на рисковете от химикалите за околната среда и човешкото здраве.*
- ✓ *Предотвратяване възникването на екологични щети, респ. предотвратяване на замърсяване на околната среда и недопускане на риск за човешкото здраве.*
- ✓ *Подпомагане на малките и средните предприятия за изпълнение на изискванията на Регламент REACH относно регистрацията на химични вещества в Европейската агенция по химикали.*
- ✓ *Извършване на ефективна и отговорна контролна дейност, която се подобрява и разширява чрез инспекции на място, включително и при жалби и сигнали с участие на жалбоподателя, за спазването на законодателството от бизнеса и по-добър мониторинг на състоянието на околната среда, с което се постигна по-пълна прозрачност пред обществеността за прилагането на екологичното законодателство от операторите, както и за осъществената контролна дейност. По този начин се привлича обществеността (гражданите, бизнеса и НПО) по-активно в политиката за чиста околна среда чрез открит и непрекъснат диалог.*
- ✓ *Ускоряване, улесняване и оптимизиране на административните процедури, посредством електронния обмен на документи и информация.*
- ✓ *Възстановяване и активизиране на добрия диалог с Европейската комисия, с оглед прекратяване и предотвратяване на наказателни процедури срещу страната.*
- ✓ *Разширяване и задълбочаване на международното сътрудничество в областта на околната среда.*